

الله
بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

دانشگاه آزاد اسلامی

واحد شهرود

دانشگده علوم انسانی، گروه مدیریت دولتی
پایان نامه جهت اخذ کارشناسی ارشد "M.A"
گرایش: مدیریت منابع انسانی

عنوان:

بررسی رابطه بین تعهد سازمانی و کیفیت زندگی کاری کارکنان
شعب بانک رفاه شهرستان شهرود

استاد راهنما:

دکتر گلناز شجاعی

استاد مشاور:

دکتر مهدی صانعی

نگارش:

فاطمه محمدی

زمستان ۱۳۹۱

تعهد نامه اصالت رساله پایان نامه تحصیلی

اینجانب فاطمه محمدی دانش آموخته مقطع کارشناسی ارشد ناپیوسته/ دکتری تخصصی در رشته مدیریت دولتی که در تاریخ ۱۳۹۱/۱۲/۲۱ از پایان نامه/ رساله خود تحت عنوان : بررسی رابطه بین تعهد سازمانی و کیفیت زندگی کاری کارکنان شعب بانک رفاه شهرستان شاهروд با کسب نمره ۱۸ و درجه بسیار خوب دفاع نموده ام، بدینوسیله متوجه می شوم:

- ۱) این پایان نامه/ رساله حاصل تحقیق و پژوهش انجام شده توسط اینجانب بوده و در مواردی که از دستاوردهای علمی و پژوهشی دیگران(اعم از پایان نامه، کتاب، مقاله و....) استفاده نموده ام، مطابق ضوابط و رویه موجود، نام منبع مورد استفاده و سایر مشخصات آن را در فهرست مربوطه ذکر و درج نموده ام.
- ۲) این پایان نامه/ رساله قبل از دریافت هیچ مدرک تحصیلی (هم سطح، پایین تر یا بالاتر) در سایر دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی ارائه نشده است.
- ۳) چنانچه بعد از فراغت از تحصیل، قصد استفاده و هرگونه بهره برداری اعم از چاپ کتاب، ثبت اختراع و.... از این پایان نامه/ رساله داشته باشم، از حوزه معاونت پژوهشی واحد مجوزهای مربوطه را اخذ نمایم.
- ۴) چنانچه در هر مقطع زمانی خلاف موارد فوق ثابت شود، عواقب ناشی از آن را می پذیرم و دانشگاه آزاد اسلامی واحد شاهروд مجاز است با اینجانب مطابق ضوابط و مقررات رفتار نموده و در صورت ابطال مدرک تحصیلی ام هیچگونه ادعایی نخواهم داشت.

فاطمه محمدی
تاریخ و امضاء:

سپاس گزاری :

از اساتید بزرگوار خصوصاً

سرکار خانم دکتر گلنار شجاعی باعینی

و جناب آقای دکتر مهدی صانعی

که در گستره علم همچون خورشیدی تابان راه من را روشن ساختند.

تقدیم به :

ماحصل آموخته هایم را تقدیم می کنم به آنان که مهر آسمانی شان آرام بخش آلام زمینی ام است

پدرم که عالمانه به من آموخت تا چگونه در عرصه زندگی، ایستادگی را تجربه نمایم

و به مادرم، دریای بی کران فداکاری و عشق که وجودم برایش همه رنج بود و وجودش برایم همه مهر که هرچه آموختم در مکتب عشق شما آموختم و هرچه بکوشم قطره ای از دریای بی کران مهربانیتان را سپاس نتوانم بگویم.

امروز هستی ام به امید شماست و فردا کلید باغ بهشت رضای شما

ره آورده گران سنگ تر از این ارزان نداشتم تا به خاک پایتان نثار کنم، باشد که حاصل تلاشم نسیم گونه غبار خستگیتان را بزداید.

بوسه بر دستان پرمهرتان

فهرست مطالب

عنوان	صفحة
چکیده	۱
فصل اول : طرح تحقیق	
مقدمه	۳
۱- ۱ بیان مسئله	۵
۱- ۲ اهمیت پژوهش	۶
۱- ۳ اهداف پژوهش	۸
۱- ۳- ۱ هدف کلی	۸
۱- ۳- ۲ اهداف فرعی	۸
۴- ۱ سوالات اصلی تحقیق (مسئله تحقیق)	۹
۴- ۱- ۱ سوالات فرعی	۹
۴- ۱- ۲ فرضیات اصلی تحقیق	۹
۴- ۱- ۳ فرضیه اصلی تحقیق	۹
۴- ۱- ۴ فرضیات فرعی تحقیق	۹
۴- ۱- ۵ فرضیه اصلی تحقیق	۹
۴- ۱- ۶ مدل تحلیلی اولیه پژوهش	۱۰
۷- ۱ متغیرهای تحقیق	۱۱
۷- ۱- ۱ متغیرهای مستقل	۱۱
۷- ۱- ۲ متغیرهای استه	۱۱
۱- ۸ تعاریف نظری و عملیاتی	۱۱
۱- ۸- ۱ تعاریف نظری	۱۲
۱- ۸- ۲ تعاریف عملیاتی	۱۳
۹- ۱ طرح پژوهشی و تجزیه و تحلیل اطلاعات	۱۵

۱۰-۱ مدل فرآیند پژوهش فصل دوم : بررسی و پیشینه تحقیق

۱۶	مقدمه
۱۸	۲-۱ بخش اول- مباحث نظری
۱۸	۲-۱-۱ تعاریف تعهد سازمانی
۱۸	۲-۱-۲ تعاریف کیفیت زندگی کاری
۲۱	۲-۱-۳ دیدگاه های تعهد سازمانی
۲۳	۲-۲ عوامل موثر بر تعهد سازمانی
۲۶	۲-۳ مدل های نظری تجزیه و تحلیل تعهد سازمانی
۲۹	۲-۴ نظریات مختلف درباره تعهدسازمانی
۳۰	۲-۵ دیدگاههای نوین درباره تعهدسازمانی
۳۵	۲-۶ نظریات مختلف راجب کیفیت زندگی کاری
۳۹	۲-۷ بخش دوم : مباحث پژوهشی
۳۹	۲-۸-۱ پژوهشهای داخل کشور
۴۹	۲-۸-۲ پژوهشهای خارج از کشور
۵۳	۲-۹ بخش سوم : مباحث تطبیقی(تجربیات سایر کشورها)
۵۶	۲-۱۰ چارچوب نظری تحقیق

فصل سوم : روش شناسی تحقیق

۶۰	مقدمه
۶۰	۳-۱ روش تحقیق
۶۱	۳-۲ جامعه آماری و حجم نمونه
۶۱	۳-۳ ابزار جمع آوری اطلاعات
۶۲	۳-۳-۱ روایی و پایایی پرسشنامه
۶۳	۳-۳-۲ نحوه اجرای تحقیق
۶۴	۳-۴-۱ بیان فرضیه
۶۴	۳-۴-۲ تعیین آمار به منظور آزمون فرضیه
۶۵	۳-۵ روش تجزیه و تحلیل آماری
۶۷	۳-۶ محدودیت تحقیق
۶۸	۳-۷ ابزار مطالعه

فصل چهارم : یافته های تحقیق

۷۰	.....	مقدمه
۷۰	.....	۴-۱-پایابی پرسشنامه
۷۰	.....	۴-۱-۱-پایابی پرسشنامه به تکیک سوالات
۷۳	.....	۴-۲-آمار توصیفی
۷۳	.....	۴-۲-۱-توصیف جنسیت
۷۴	.....	۴-۲-۲-توصیف سن
۷۵	.....	۴-۲-۳-توصیف سابقه خدمت
۷۷	.....	۴-۲-۴-توصیف تحصیلات
۷۸	.....	۴-۲-۵-توصیف جنسیت بر حسب سن
۷۹	.....	۴-۲-۶-توصیف جنسیت بر حسب سابقه خدمت
۸۰	.....	۴-۲-۷-توصیف وضعیت پاسخ به سوالات
۸۲	.....	۴-۳-آمار استنباطی
۸۲	.....	۴-۳-۱-رگرسیون
۸۳	.....	۴-۳-۲-بررسی رابطه جنسیت و مولفه های کیفیت زندگی کاری
۸۴	.....	۴-۳-۳-بررسی رابطه سن و مولفه های تعهد سازمانی
۸۶	.....	۴-۳-۴-بررسی رابطه سن و مولفه های کیفیت زندگی کاری
۸۸	.....	۴-۳-۵-بررسی رابطه سابقه خدمت و مولفه های تعهد سازمانی آزمون کروسکال والیس
۸۹	.....	۴-۳-۶-بررسی رابطه سابقه خدمت و مولفه های کیفیت زندگی کاری
۹۰	.....	۴-۳-۷-بررسی رابطه تحصیلات و مولفه های تعهد سازمانی
۹۲	.....	۴-۳-۸-بررسی رابطه تحصیلات و مولفه های کیفیت زندگی کاری
۹۳	.....	۴-۴-رگرسیون
۹۳	.....	۴-۴-۱-بررسی رابطه متغیر مستقل و متغیر وابسته

فصل پنجم : نتیجه گیری و پیشنهادات

۱۰۳	.....	مقدمه
۱۰۳	.....	۵-۱-بحث
۱۰۶	.....	۵-۲-تجزیه و تحلیل
۱۱۰	.....	۵-۳-نتیجه گیری
۱۱۱	.....	۵-۴-مدل تحلیلی نهایی پژوهش
۱۱۲	.....	۵-۵-پیشنهادات

۱۱۲	۵-۵-۱ پیشنهادات کاربردی پژوهش
۱۱۴	۵-۵-۲ سایر پیشنهادات

منابع

۱۱۶	منابع فارسی
۱۱۹	منابع لاتین
۱۲۰	چکیده انگلیسی

فهرست نمودار ها

<u>عنوان</u>	<u>صفحه</u>
نمودار(۱-۱). مدل تحلیلی اولیه پژوهش	۱۰
نمودار(۲-۱). مدل فرایند پژوهش	۱۵
نمودار(۲-۲). کارهای تحقیقاتی کاربردی انجام شده مرتبط با پژوهش حاضر	۴۵
نمودار(۲-۳). جمع بندی مباحث نظری و پژوهشی	۴۹
نمودار(۲-۴). چارچوب نظری تحقیق	۵۲
نمودار(۳-۱). توصیف جنسیت	۶۵
نمودار(۳-۲). توصیف سن	۶۶
نمودار(۳-۳). توصیف سابقه خدمت	۶۷
نمودار(۴-۱). توصیف تحصیلات	۶۸
نمودار(۴-۵). مدل تحلیلی نهایی پژوهش	۹۷

فهرست جدول ها

<u>عنوان</u>	<u>صفحه</u>
جدول(۴-۱). تعیین مقدار ضریب آلفای کرونباخ.....	۶۲
جدول(۴-۲). پایایی پرسشنامه به تدقیک سوالات.....	۶۳
جدول(۴-۳). توصیف جنسیت.....	۶۵
جدول(۴-۴). توصیف سن.....	۶۶
جدول(۴-۵). توصیف سابقه خدمت.....	۶۷
جدول(۴-۶). توصیف تحصیلات.....	۶۸
جدول(۱۱-۴). توصیف جنسیت بر حسب سن.....	۶۹
جدول(۱۲-۴). توصیف جنسیت بر حسب سابقه خدمت.....	۶۹
جدول(۱۳-۴). توصیف وضعیت پاسخ به سوالات.....	۷۰
جدول(۱۵-۴). رابطه جنسیت و مولفه تعهد سازمانی.....	۷۲
جدول(۱۷-۴). رابطه جنسیت و مولفه های کیفیت زندگی کاری.....	۷۳
جدول(۱۹-۴). رابطه سن و مولفه های تعهد سازمانی.....	۷۴
جدول(۲۱-۴). رابطه سن و مولفه های کیفیت زندگی کاری.....	۷۶
جدول(۲۲-۴). رابطه سابقه خدمت و مولفه های تعهد سازمانی.....	۷۷
جدول(۲۵-۴). رابطه سابقه خدمت و مولفه های کیفیت زندگی کاری.....	۷۹
جدول(۲۷-۴). رابطه تحصیلات و مولفه های تعهد سازمانی.....	۸۰
جدول(۲۹-۴). رابطه تحصیلات و مولفه های کیفیت زندگی کاری.....	۸۱
جدول(۳۰-۴). میزان همبستگی بین متغیرهای تعهد سازمانی و کیفیت زندگی کاری.....	۸۲
جدول(۳۴-۴). میزان همبستگی بین مولفه های تعهد سازمانی و پرداخت منصفانه.....	۸۴
جدول(۳۵-۴). میزان همبستگی بین مولفه های تعهد سازمانی و محیط ایمنی و بهداشتی.....	۸۴
جدول(۳۶-۴). میزان همبستگی بین مولفه های تعهد سازمانی و قابلیتهای توسعه انسانی	۸۴
جدول(۳۷-۴). میزان همبستگی بین مولفه های تعهد سازمانی و فرصت رشد و امنیت مداوم در آینده.....	۸۵
جدول(۳۸-۴). میزان همبستگی بین مولفه های تعهد سازمانی و قانونگرایی.....	۸۵

جدول(۳۹-۴). میزان همبستگی بین مولفه های تعهد سازمانی و فضای زندگی.....	۸۵
جدول(۴۰-۴). میزان همبستگی بین مولفه های تعهد سازمانی و انسجام اجتماعی.....	۸۵
جدول(۴۱-۴). میزان همبستگی بین مولفه های تعهد سازمانی و وابستگی اجتماعی.....	۸۶

چکیده

هدف از انجام این پژوهش ، بررسی رابطه بین تعهد سازمانی و کیفیت زندگی کاری کارکنان شعب بانک رفاه شهرستان شاهroud در سال ۱۳۹۱ می باشد. روش پژوهش با توجه به ماهیت تحقیق ، توصیفی از نوع همبستگی است . جامعه آماری شامل ۴۰ نفر از کارمندان شعب بانک رفاه بود که چون بین داده ها پراکندگی وجود ندارد، روش نمونه گیری از نوع تصادفی ساده می باشد و با توجه به اینکه جامعه آماری این تحقیق کمتر از ۲۰۰ نفر و محدود می باشد حجم نمونه برابر با جامعه آماری در نظر گرفته شده است.

ابزارهای اندازه گیری در این پژوهش پرسشنامه ۲۴ سوالی تعهد سازمانی آن و مایر و پرسشنامه ۳۲ سوالی کیفیت زندگی کاری محقق ساخته بر اساس مدل ریچارد والتون بود. تجزیه و تحلیل یافته های پژوهش در سطح آمار توصیفی از فراوانی ، درصد ، انحراف معیار و سطح آمار استتباطی از آزمون کالمکروف-اسمیر نوف دو بعدی، آزمون کروسکال والیس رگرسیون و همبستگی استفاده شده است. نتایج پژوهش نشان داد: بین متغیرهای تعهد سازمانی و کیفیت زندگی کاری کارکنان شعب بانک رفاه شهرستان شاهroud رابطه ای وجود ندارد تنها تعهد مستمر است که در ارتباط با وابستگی اجتماعی زندگی کاری در سطح ۹۵ درصد معنا دار می باشد البته این ارتباط در دو شاخص دشواری ترک محل کار و تامین نکردن منافع در سازمان دیگر بیشتر نمایان است بنابراین مدیران در این سازمان باید توجه خود را به وابستگی اجتماعی و دوشاخص عنوان شده معطوف نمایند که این کار مستلزم توجه بیشتر به نیروی کار و تامین منافع آنان و ارائه خدماتی برای راضی نگهداشت کارکنان و تمایل به ماندن و عضویت در سازمان است. چنانچه سازمان ها بخواهند در زمرة سازمان هایی باشند که پیوسته به کسب موقت نایل آمده و در رقابت با سایرین همیشه پیشناز باشند، ناچارند که به نیروی کار سازمان توجه داشته و عواملی را که باعث می شود نیروی کار به سازمان وفادار باشد و برای نیل به اهداف آن تلاش کند را تقویت کنند.

فصل اول :

طرح تحقیق

مقدمه:

در دنیای امروز سازمان ها به عنوان مایملک مادی و معنوی کارکنان و مدیران و صاحبان آنها هستند. مالکیت مادی از آن جهت که محل امارات معاش و سود آوری است و مالکیت معنوی به جهت احساس تعلق و نقش در ایجاد تغییر بنابراین برای تقویت مالکیت معنوی کارکنان می باشد. شایسته سالاری و مردم سالاری مدنظر قرار گیرد تا افراد به درجه اعتماد سازمانی دست یابند. جهل، خودپسندی، زور و تزویر خصلت سازمان های بدون مالکیت معنوی کارکنان است که رهبران این سازمان ها به افت خود شایستگی نیز دچار می شوند. از سوی دیگر با به کارگیری علم، دانش، عقل سليم و تجربه و هنر تبدیل معرفت سطحی به معرفت علمی، انسان خواهد توانست کیفیت زندگی کاری خود، سازمان و جامعه را بهبود بخشد و انسان شاهد توسعه انسانی و در نهایت توسعه پایدار باشد. (سلمانی، ۱۳۸۴، ۱۲)

تعهد سازمانی یک نگرش مهم شغلی و سازمانی است که در طول سالهای گذشته مورد علاقه بسیاری از محققان رشته های رفتار سازمانی و مدیریت خصوصاً مدیریت دولتی بوده است. این نگرش در طول سه دهه گذشته دستخوش تغییراتی شده است که شاید عمدۀ ترین تغییر در این قلمرو مربوط به نگرش چندبعدی به این مفهوم تا نگرش یک بعدی به آن بوده است. همچنین با توجه به تحولات اخیر در حیطه کسب و کار از جمله کوچک سازی ها و ادغامهای شرکتها در یکدیگر عده ای از صاحبنظران را بر آن داشته تا اظهار کنند که اثر تعهد سازمانی بر دیگر متغیرهای مهم در حوزه مدیریت منجمله ترک شغل، غیبت و عملکرد کاهش یافته است و به همین جهت بررسی آن بی مورد است. اما عده ای دیگر از محققان این دیدگاه را نپذیرفته و معتقدند که تعهد سازمانی اهمیت خود را از دست نداده و همچنان می تواند مورد تحقیق قرار گیرد. کارایی و توسعه هر سازمان تاحدزیادی به کاربرد صحیح نیروی انسانی بستگی دارد. هر قدر که شرکتها و سازمانها بزرگتر می شوند بالطبع به مشکلات این نیروی عظیم نیز اضافه می شود. مدیران در ارتباط با مسائل گوناگون سعی در کنترل مداوم کارکنان خود دارند. تصویر مدیران این است که وقتی شخصی در یک محل استخدام می شود باید تمام شرایط آن سازمان را پذیرد. بعضی از مدیران

برروی این مسئله که رضایت کارکنان رامی توان از طریق پاداش و ترغیب به انجام کارافزایش داد، پافشاری می کنند. شاید تصویر مدیران این است که کارکنان، زیرستان آنها هستند و باید فرامین آنها را بپذیرند. اگرچه امروزه به دلیل اینکه کارکنان در زیر فشار مالی زیادی به سرمی برند بیشتر توجه و تمایل آنها به مسائل اقتصادی کار است، ولی به تدریج کارکنان علاقه منده انجام کارهای با مفهوم و خواهان استقلال شغلی بیشتری در کار خود هستند، تابدین طریق احساس ارزشمندی به آنها دارد. گفتنی است که تعهدسازمانی یک نگرش مهم شغلی و سازمانی است. تحولات اخیر در حیطه کیفیت و کاربرداهیت تعهد سازمانی و تاثیر آن عملکرد برتر ک شغل و غیبت افزوده است.

۱-۱ بیان مسئله

تعهد سازمانی از جمله موضوع های مهم در مباحث روانشناسی و سازمان است؛ زیرا شواهد نشان داده است که سطوح بالای تعهد سازمانی با عملکرد مطلوب کاری رابطه قوی دارد. کارائی، اثربخشی و بهبود عملکرد از مهمترین اهداف یک سازمان محسوب می شود و سازمانی سعی در تقویت این ستاده ها از طرق گوناگون دارد. قبل از هر سرمایه گذاری در هر زمینه ای تا حد ممکن باید از موثر بودن آن اطمینان حاصل پیدا کرد. بنابراین برای تقویت عملکردنیل به اهداف باید عوامل مرتبط و تقویت کننده را شناسائی نمود. پس از شناسائی و بررسی باید در جهت تقویت آنها گام برداشت یکی از این عوامل تعهد سازمانی است که در سالهای اخیر توجه زیادی را به خود معطوف کرده است. تعهد سازمانی به عنوان وابستگی عاطفی و روانی به سازمان در نظر گرفته می شود که بر اساس آن فردی که شدیداً متعهد است، هویت خود را با سازمان معین می کند، در سازمان مشارکت می کند و در آن درگیر می شود و از عضویت در سازمان لذت می برد.

تعهد سازمانی از نظر آلن و مایر عبارت است از درجه نسبی تعیین هویت فرد یا یک سازمان خاص و درگیری و مشارکت او با آن سازمان. به بیانی دیگر تعهد سازمانی یک ارتباط روانی بین کارمند و سازمان است که احتمال خروج داوطلبانه‌ی وی از سازمان را کاهش می دهد.

تعهد دارای ابعاد متفاوتی است که توسط صاحبنظران ارایه شده و در طی تحقیقات متعدد نیز توسعه یافته است. در بررسی های اولیه، تعهد دارای دو بعد رفتاری و نگرشی بود. سپس دو بعد تعهد مستمر و تعهد عاطفی نیز به آن افزوده شد که این دیدگاه از تعهد را دیدگاه تعهد چند جانبه می نامند.

کارکنان متعهد مایل به داشتن رکوردهای قابل توجه و حفظ شغل به مدت طولانی تری نسبت به کم تعهدات هستند و تعجبی ندارد که آنها تمایل به تلاش بیشتر در کارها و عملکرد بهتری نسبت به کم تعهدات دارند. به طور خلاصه، شواهد قابل ملاحظه ای وجود دارد که کارکنان متعهد، کارکنان ارزشمندتری نسبت به سایر کارکنان هستند.

یکی از طرق ایجاد رضایت شغلی کارکنان فراهم کردن محیط کار مثبت است. اصطلاح کیفیت زندگی کاری در رفتار سازمانی به عنوان کیفیت کلی تجارت بشر در محیط کار حائز اهمیت است. این مفهوم بیانگر نحوه تفکر درباره افراد، کارشان و سازمان می باشد. کیفیت زندگی کاری یک هدف روشن ایجاد

می کند، به این معنی که بهره وری کاری بالا می تواند و باید همراه رضایت شغلی منابع انسانی تامین گردد.

کیفیت زندگی کاری از نظر ریچارد والتون مجموعه ای از شرایط واقعی کار و محیط کار در یک سازمان که شامل میزان حقوق و مزايا، امکانات رفاهی، بهداشتی، ایمنی، مشارکت در تصمیم گیری، مردم سalarی، سرپرستی، تنوع و چرخش کاری، و غنی بودن مشاغل و ... می شود.

کیفیت زندگی کاری باعث تحقق، تصمیم گیری مشارکتی، امنیت شغلی، بهبود شرایط و محیط کاری، احساس مالکیت و خودگردانی، ایجاد فرصت پیشرفت شغلی، قدرشناسی از کار و توسعه و غنی سازی شغلی، ارضای نیازهای خودشکوفایی افراد و ایجاد انگیزه برای ماندگاری در سازمان می شود.

کیفیت زندگی کاری پایین یعنی این که کارمند شغلش را صرفاً به عنوان وسیله ای برای رفع نیازهای اقتصادی می داند و کارمندانی با چنین تفکری، غالباً وفاداری کمی به سازمان دارند و عموماً برای جبران کمبودها مجبور هستند دست به کارهای دیگری نیز بزنند

۲-۱ اهمیت پژوهش

لوتانز اظهار می دارد که در متون تحقیقی اخیر، نگرش کلی تعهد سازمانی ، عامل مهمی برای درک و فهم رفتار سازمانی و پیش بینی کننده خوبی برای تمایل به باقی ماندن در شغل آورده شده است . (به نقل از عراقی، ۱۳۷۷) تعهد و پایبندی مانند رضایت ، دو طرز تلقی نزدیک به هم هستند که به رفتارهای مهمی مانند جابجایی و غیبت اثر می گذارند. همچنین تعهد و پایبندی می تواند پیامدهای مثبت و متعددی داشته باشند، کارکنانی که دارای تعهد و پایبندی هستند، نظم بیشتری در کار خود دارند، مدت بیشتری در سازمان می مانند و بیشتر کار می کنند. مدیران باید تعهد و پایبندی کارکنان را به سازمان حفظ کنندو برای این امر باید بتوانند باستفاده از مشارکت کارکنان در تصمیم گیری و فراهم کردن سطح قابل قبولی از امنیت شغلی برای آنان ، تعهد و پایبندی را بیشتر کنند.(مورهد گریفین ، ۱۳۷۴، ص ۲۰)

دلایل زیادی وجود دارد اینکه چراییک سازمان سطح تعهد سازمانی اعضايش را افزایش دهد(استیرزوپورتر، ۱۹۹۰، ۲۹۰). او لا تعهد سازمانی یک مفهوم جدید بوده و به طور کلی باوابستگی و رضایت شغلی تفاوت دارد. ثانیا تحقیقات نشان داده است که تعهد سازمانی با پیامدهایی از قبیل رضایت شغلی(باتمن و استراسر، ۱۹۸۰)، حضور(ماتیو و زاجیک ۱۹۹۰)، رفتار سازمانی فرا اجتماعی(اریلی

وچتمن ۱۹۸۶) و عملکردشگی (می‌یر، آلن و اسمیت ۱۹۹۳) رابطه مثبت و با تمايل به ترك شغل (مودی، پورتر و استیرز ۱۹۸۲)، رابطه منفی دارد (شیان چنج و همکاران، ۲۰۰۳، ۳۱۳).

اهمیت کیفیت زندگی کاری با توجه به پیچیدگی روزافزون جوامع و بازارهای کار توجه بیشتر به ماهیت نیروهای انسانی از اهمیت ویژه ای برخوردار است. به عقیده تعدادی از صاحبنظران بخشی از رکود بهره وری و کاهش کیفیت محصول در برخی از کشورها، ناشی از کاستی های کیفیت زندگی کاری و تغییراتی است که در علایق و اولویت های کارکنان پدید آمده است. کارکنان به دنبال آن هستند تا در کارشان نظارت و دخالت بیشتری بیابند. آنان میل دارند مانند یک مهره در یک دستگاه بزرگ، به شمار نیایند. هنگامی که با کارکنان با احترام رفتار شود و آنان فرصت بیان اندیشه های خود را داشته باشند و در تصمیم گیری ها بیشتر دخالت کنند، واکنش های مناسب و مطلوبی از خود نشان خواهند داد. توجهی که اکنون به کیفیت زندگی کاری معطوف می شود، بازتابی است از اهمیتی که همگان برای آن قائل اند. این گونه بنظر می رسد که شمار بسیاری از کارکنان از کار خود ناراضی و در پی کار معنی دارتری هستند. چرا که کارکنان می خواهند در پیامد های اقتصادی و غیر اقتصادی کارشان تغییراتی بوجود آید. دو پدیده زندگی کاری و زندگی شخصی، اثرات متقابل و تشدد کننده ای بر یکدیگر دارند. فردی که در زندگی خانوادگی و شخصی خود مشکلات زیادی دارد، به طور قطع این مشکلات، بر روی تمرکز، رضایت از کار، بهره وری و شادابی وی در محیط کار اثر می گذارد. بهبود کیفیت زندگی کاری کارکنان مستلزم اهتمام مدیریت سازمان به تدوین سیاست های حمایت گرایانه از منابع انسانی است بر اساس این استفاده مطلوب از منابع انسانی متکی به تدوین استراتژیهای منابع انسانی و اقداماتی است که برای صیانت جسم و روح و حفظ کرامت انسانی کارکنان به عمل می آید.

اقداماتی که شامل امکانات رفاهی، درمانی، امنیت شغلی، طراحی شغلی، اهمیت شغلی، توسعه و پیشرفت شغلی، آموزش و بهسازی و مواردی از این قبیل می باشد، مجموعاً تحت عنوان کیفیت زندگی کاری در نظر گرفته می شود. مفهوم کیفیت زندگی کاری امروز به یک موضوع اجتماعی عمدۀ در سرتاسر دنیا مبدل شده است، در حالیکه در گذشته فقط تاکید بر زندگی شخصی بود، در جامعه امروز بهبود زندگی کاری به صورت یکی از مهمترین اهداف سازمان و کارکنان آن درآمده است. از آنجا که بین اقدامات مدیریت منابع انسانی و کیفیت زندگی کاری رابطه مستقیمی وجود دارد، از این رو حیات مجدد بخشنیدن به کارکنان، از طریق ارتقای کیفیت زندگی کاری، کلید موفقیت هر سازمان محسوب. امروزه توجهی که به کیفیت زندگی کاری می شود بازتابی است از اهمیتی که همگان برای

آن قائلند . انسان ها برای ارائه بهترین کوشش های خود در راه تحقق اهداف سازمان ، علاقمند بدانند که به انتظارات ، خواسته ها ، نیازها و شأن آن چگونه توجه می شود .

۱-۳ اهداف پژوهش

۱-۳-۱ هدف کلی:

شناسایی رابطه بین تعهد سازمانی و کیفیت زندگی کارکنان شعب بانک رفاه شهرستان شاهروд

۱-۳-۲ اهداف فرعی:

۱-شناخت رابطه بین تعهد عاطفی و کیفیت زندگی کاری کارکنان شعب بانک رفاه شهرستان شاهرود

۲-شناخت رابطه تعهد مستمر و کیفیت زندگی کاری کارکنان شعب بانک رفاه شهرستان شاهرود

۳-شناخت رابطه تعهد هنجاری و کیفیت زندگی کاری کارکنان شعب بانک رفاه شهرستان شاهرود

۴-شناخت وضعیت تعهد سازمانی در بین متغیرهای جمعیت شناختی کارکنان شعب بانک رفاه شهرستان شاهرود

۵-شناخت وضعیت متغیرهای کیفیت زندگی کاری در بین متغیرهای جمعیت شناختی کارکنان شعب بانک رفاه شهرستان شاهرود